

פורום מדידה, ידע ומחקר – הצעה לדיון

להתנדבות תרומה משמעותית ועמוקה, בהשפעתה על חיזוק החברה האזרחית, בתרומתה ללכידות ולסולידאריות החברתית ולתחושת השייכות לקהילה. ההתנדבות מהווה ביטוי לאזרחים הלוקחים אחריות על החברה בה הם חיים.

פורום מדידה ידע ומחקר, מתמקד בהקמת תשתית לשלושה צירי פעולה מרכזיים: מדידת ההתנדבות וההשתתפות החברתית, איגום ופיתוח ידע בהתנדבות והרחבת שדה המחקר בתחום ההתנדבות.

בשנים האחרונות צומחת ההתנדבות ונבנית כמקצוע וכדיסציפלינה בפני עצמה. מתוך כך עולה הצורך בהבניית שלד ותשתית אמפירית לתחום ההתנדבות ורצון להרחיב את היריעה בכל הקשור במדידת ההתנדבות במספרים כמותיים בלבד, להערכת פעילות ההתנדבות גם בהקשר של חיזוק ההון האנושי, ההון הפיזי, ההון הכלכלי, ההון החברתי וההון התרבותי. שימוש במידע וידע מהימן לגבי התנדבות הוא חיוני במידה ורוצים לנהל משאב יקר ערך זה למלוא הפוטנציאל ובצורה היעילה ביותר.

מדידה, פיתוח ידע ומחקר רב תחומיים של התנדבות, הם בעלי חשיבות שאינה רק אקדמית ובעלי פוטנציאל להשפעה על קובעי המדיניות, הארגונים המפעילים מתנדבים, מנהלי ההתנדבות, המתנדבים והציבור הרחב.

פורום מדידה, ידע ומחקר שואף לאגם ידע קיים ולפתח ידע חדש, בכל שדות הפעולה הרלוונטיים: בשדה האקדמי, בשדה הפעולה הישראלי ובשדה הבינלאומי ולהנגיש ידע זה לתשתית ההתמקצעות, לטובת הנחלתו ולתשתית הטכנולוגיה, לטובת הפצתו. הפורום יעסוק בתהליכי מדידה מחקר ופיתוח ידע הרלוונטיים לתחום ההתנדבות בישראל ויקדם את הצורך בעיגון חקיקתי לתהליכי המדידה ובקרת האיכות שיפותחו במסגרתו.

מטרת העל של הפורום:

פיתוח תשתית למדידת ההתנדבות, לאיגום ופיתוח ידע לתחום ההתנדבות ולקידום הנראות האקדמית של ההתנדבות וההשתתפות החברתית בישראל.

מטרות הפורום:

- יצירת מרחב שיח אודות מחקר ידידה ומדידה בתחום ההתנדבות, ברמה הבין מגזרית.
- קידום מדד ישראלי להתנדבות והשתתפות חברתית.
- קידום כלים לאיגום, שיתוף ופיתוח ידע בקרב כל העוסקים בתחום במגזרים השונים.
- קידום מחקר מגוון אקדמי, תיאורטי ויישומי בתחום ההתנדבות בראייה בין מגזרית.
- קידום תהליכי תקינה וסטנדרטיזציה לניהול התנדבות.

מיפוי מענים וצרכים ראשוני בתחום הפורום, בישראל:

ממיפוי ראשוני בתחום זה עולה כי:

א. בתחום המדידה: ישנם מספר גורמים העוסקים במדידת ההתנדבות. הגורם הרשמי המודד התנדבות הוא הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, הבודקת נושא זה במסגרת הסקר החברתי שהיא עורכת. במרכז לחקר המגזר השלישי באוניברסיטת בן גוריון עורכים אחת לתקופה מחקר בשם "דפוסי תרומה והתנדבות" האוסף נתונים בשיטת מדידה שונה מזו של הלמ"ס ועל כן מציג תוצאות שונות. מכוני סקרים נוספים, כגון מכון דהף, ערכו בשנים האחרונות סקרי התנדבות, בהזמנת גורמים שונים (לדוגמת סקר התנדבות בישראל 2008, שהוזמן על ידי המועצה הלאומית להתנדבות). השונות בין הסקרים ובין תוצאותיהם, נובעת משונות בהגדרת המונח התנדבות, ומשונות מתודולוגית בכל הנוגע לשיטות והיקפי הדגימה, שוני בשיטת איסוף הנתונים ושוני בשאלת המחקר. במקביל, פותחו בשנים האחרונות בעולם מודלים למדידה המאפשרים השוואה בינלאומית. הדבר מעלה את הצורך בבחינת שיטות המדידה השונות, מידת התאמתם לסטנדרטים הבינלאומיים ויצירת מדד ישראלי להתנדבות- מוסכם ואחיד, שיאפשר מדידה קבועה וברת השוואה.

ב. בתחום הידע: בשנים האחרונות עבר תחום ההתנדבות בכלל ותחום ניהול ההתנדבות בפרט תהליך של התמקצעות שבבסיסו עומד עולם ידע נרחב, הנשען על פרקטיקות של ניהול המשאב האנושי והתאמתן לעולם ההתנדבות. הידע שפותח, הינו תוצר של שילוב בין חקר אקדמי לבין חכמת השדה. במהלך השנים נכתבו לא מעט מאמרים, כלים פרקטיים, ספרים וכיו"ב העוסקים בהתנדבות ובניהולה, עם זאת, ידע זה אינו מאוגם באופן מסודר ומרוכז והרבה ממנו נמצא בידי הארגונים שפיתחו אותו. במקביל, הרבה מן הידע האקדמי שנוצר, מתבסס על מחקרים שנעשו מחוץ לישראל והרבה מחכמת השדה, אינה עוברת תהליכי המשגה ותיעוד. מכאן, שהיכולת לפתח ולייצר ידע כתוב וישים, הנה פונקציה של הקצאת משאבים מתאימים. המצב הקיים מעלה את הצורך באיסוף ואיגום הידע הקיים, בהנגשתו וביצירת פלטפורמות ופרקטיקות לפיתוח ידע חדש בתחום ההתנדבות.

ג. בתחום המחקר: בישראל קיימים מספר גופי מחקר, העוסקים בתחום המחקר בהתנדבות או בנושאים המשיקים לה. במיפוי הראשוני נמצאו מספר מכוני מחקר מהמגזר השלישי (כגון: מכון ברוקדייל), מספר מכוני מחקר העסקי העוסקים במחקר חברתי-חינוכי (כגון: מכון דו-עת), ארגוני מחקר ומדידה מהמגזר הציבורי (כגון: הלמ"ס ומרכז המחקר והמידע של כנסת ישראל) ומיעוט מכוני מחקר אקדמיים החוקרים את תחום ההתנדבות (כגון: המרכז לחקר המגזר השלישי באוניברסיטת בן גוריון). בנספח של מסמך זה ניתן למצוא את רשימת גופי המחקר, מטרותיהם ותחומי עיסוקם. במקביל, ישנם מספר חוקרים באקדמיה הישראלית, שעסקו בתחום ההתנדבות בנושא עיקרי או משני. מרבית החוקרים, באים מתחומים אקדמיים שאינם נוגעים ישירות להתנדבות ועל כן ניתן לומר כי ישנו מספר קטן יחסית של חוקרים, שנושא זה נמצא באג'נדה המחקרית-אקדמית שלהם. מכאן, ששדה המחקר האקדמי בתחום ההתנדבות הינו מצומצם יחסית בשנים האחרונות והדבר מעלה את הצורך באיתור תחומי מחקר רלוונטיים וביצירת מנגנונים לעידוד המחקר האקדמי בתחום.

מה נעשה בתחום הפורום במיזמים דומים בעולם:

- **בקנדה:** הוקם מרכז הידע ופיתוח ידע – מטרת המרכז לספק תמיכה למחקרים ברמה הלאומית וברמה המקומית בכדי להעצים ולשכלל את הידע הקיים לגבי התנדבות. המרכז נותן מענה למגוון רחב של סוגיות הקשורות לניהול ארגוני צדקה וארגוני התנדבות – ניהול וניהול פיננסי; גיוס משאבים; התנדבות ועוד.
- **באוסטרליה:** חודד המיקוד של איסוף וניהול הידע והמחקר, באמצעות סקרים לאומיים ומקומיים ודוחות ביצוע. באוסטרליה מתבצעת מדידה של ההתנדבות על בסיס קבוע ואחת לשלוש שנים מתפרסם דוח לגבי נתוני ההתנדבות לציבור הרחב. במקביל, מעודדת ממשלת אוסטרליה שותפויות בין-מיגזריות התומכות במחקר איכותי ומקצועי בתחום ההתנדבות.
- **בבריטניה:** הוקם גוף מחקרי מוביל, לצד "התנדבות אנגליה" - ארגון הגג של ארגוני ההתנדבות בבריטניה. הגוף המחקרי, Institute for Volunteer Research - IVR, חוקר את תחום ההתנדבות ומפרסם באופן שוטף דוחות מחקר בתחומי ידע שונים הרלוונטיים להתנדבות. במקביל, הוקם ב"התנדבות אנגליה" גם בנק "Good practice" - המכיל ידע שימושי ופרקטי למנהלי התנדבות וכמו כן, הארגון לקח על עצמו יחד עם מכון המחקר, אחריות על מדידת ההתנדבות ברמה הלאומית, יצירת כלים למדידת אימפקט ועוד.

דרכי פעולה אפשריות לפורום:

בתחום המדידה:

- **פיתוח מדד להתנדבות והשתתפות חברתית באמצעות הקמת צוות בין מגזרי:**
 - פיתוח מדד לאומי מוסכם לתחום ההתנדבות.
 - למידת מסמכי המדידה הקיימים בעולם ובחינת ישימותם בישראל.
 - פיתוח מנגנונים ודרכי מדידה מוסכמים, התואמים לסטנדרטים הבינלאומיים.
 - פיתוח מנגנונים ליישום, הפצה והטמעה של שיטות המדידה צורך קיום מדידות שנתיות.
- **קידום פיתוחם של כלים למדידת השפעה (האימפקט) והאפקטיביות של ההתנדבות וניהולה:**
 - בחינת כלים קיימים למדידת השפעה ואפקטיביות בעולם ומידת התאמתם למציאות בישראל.
 - פיתוח של כלים למדידת תשומות, תפוקות ותועלות.
 - פיתוח מנגנונים ליישום, הפצה והטמעה של הכלים למדידת אימפקט.
- **פיתוח תו איכות לארגונים המנהלים מתנדבים במסגרתם:**
 - בחינה של תהליכי הגדרת סטנדרטים קיימים ומידת התאמתם למציאות הבין מגזרית.
 - הרחבה ופיתוח של תו איכות לניהול מתנדבים בראייה בין מגזרית.

בתחום פיתוח הידע:

- **פיתוח תהליכי איסוף ואיגום הידע הקיים כיום וקידום השימושיות שלו:**
 - סקירה ובחינת החומרים והכלים הקיימים כיום בתחום.

- קידום פלטפורמות לשיתוף בידע ולאיגום הידע הקיים בתחום ההתנדבות.
- פיתוח מנגנונים לניהול מאגר מידע מרוכז.
- **מיצוב תחום פיתוח הידע וחשיבותו בתחום ההתנדבות:**
 - פיתוח כלים מקצועיים ומובנים לפיתוח ידע ארגוני ומקצועי בתחום ההתנדבות.
 - עידוד פיתוח ושימוש בפלטפורמות להכשרת אנשי מקצוע בפיתוח ידע בתחום ההתנדבות.
 - יצירת פלטפורמות לשיח ולמידת עמיתים ולפיתוח ידע בין ארגוני ובין מגזרי משותף.
- **יצירת מאגר דינאמי של Best Practices בתחום ניהול ההתנדבות:**
 - המשגת הידע שנוצר בשטח המקומי-ישראלי לבין הידע הבינלאומי ותרגומו לידע יישומי.
 - למידה מהצלחות, חילוץ מודלים מהארץ ומהעולם והתאמתם לצרכי השטח.

בתחום המחקר:

- איגום הידע המחקרי הקיים בתחום כיום.
- יצירת רשימה של נושאי מחקר בסדר עדיפות לאומי- תוך התבססות על נושאים שיעלו מהדיונים בפורומים השונים במיזם.
- פיתוח מנגנון לעידוד ותמיכה במחקרים והפצתם בישראל ובעולם.
- פיתוח פלטפורמות לשיתוף בין מגזרי מתמשך בקרב כל אנשי הידע והמחקר בתחום.

תמונת עתיד מוצעת

- **מדד ישראלי** להתנדבות והשתתפות חברתית.
- **מדידה קבועה ומתמשכת** של ההתנדבות, שתאפשר השוואות פנימיות ובינלאומיות.
- **כלים** למדידת האימפקט של ההתנדבות.
- **מאגר ידע** אקדמי ויישומי נגיש בתחום ההתנדבות.
- **מחקרים אקדמיים** ויישומיים בתחום ההתנדבות.
- **תו איכות** לארגונים המנהלים מתנדבים משלושת המגזרים.
- **פורום מנהלי פיתוח ידע** בהתנדבות.

מצ"ב:

- **נספח 1:** מיפוי מכוני מחקר בישראל.
- **נספח 2:** מיפוי אנשי אקדמיה שערכו מחקרים לאחרונה בתחום ההתנדבות.
- **נספח 3:** מיפוי מאגרי ידע ומידע מקוונים בתחום ההתנדבות/העשייה החברתית.

נספח 1: מיפוי מכוני מחקר בישראל

מחקרים לדוגמא	תחומי עיסוק מרכזיים	שם ארגון	
הסקר החברתי	הלמ"ס, יחידת סמך עצמאית במשרד רוה"מ. עורך פעולות סטטיסטיות ומפרסם תוצאותיהן בנוגע לאוכלוסייה ולפעילויותיה בתחומי החברה, הבריאות, הכלכלה, המסחר והתעשייה ובתחומים אחרים.	הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה	מגזר ציבורי
התנדבות בני נוער בשירותי חירום והצלה, ההתנדבות ומאפייניה, השרות האזרחי-לאומי בישראל - סקירה וניתוח	מספק לחברי הכנסת, לוועדותיה וליחידות הבית נתונים, מסמכים ומחקרים לקראת הדיונים השוטפים, להכנת חקיקה ולכלל הפעילות הפרלמנטרית	מרכז המחקר והמידע (מממ) כנסת ישראל	
דפוסי תרומה והתנדבות של הציבור בישראל, מעורבות חברתית של צעירים, אחריות חברתית של עסקים, הקשר בין התנדבות ופרמטרים פוליטיים, חברתיים וכלכליים בישראל	הוקם במטרה לפתח ידע בנושא ארגונים ללא כוונות רווח. המרכז פועל לייזום וריכוז של מחקרים העוסקים בהיבטים שונים של המגזר השלישי בישראל, פיתוח ידע על מכלול הגורמים המרכיבים את המגזר השלישי; ארגונים ללא כוונות רווח, פעילויות פילנתרופיות והתנדבות. ופיתוח הדיון האקדמי והציבורי בסוגיית המדיניות כלפי המגזר השלישי.	המרכז לחקר המגזר השלישי- בן גוריון	אקדמיה
התנדבות כערך חברתי-כלכלי, על אחריות אזרחית, מדד מחייה בכבוד	אחריות חברתית, התנדבות, מגזר שלישי, מעורבות אזרחית, צדק חברתי	המכון לאחריות אזרחית-אור יהודה	
"שנת התנדבות בקהילה" הערכת מודלים במגזר הערבי והדרוזי. מעבר לעולם העבודה וקידום תעסוקתי: תכניות עבור נוער וצעירים בסיכון בארה"ב ובמדינות ה-OECD.	מרכז מוביל למחקר חברתי יישומי בישראל ובעולם היהודי. המחויבות של המכון הינה התמודדות עם אתגרים חברתיים, לרווחת קבוצות חלשות והרחבת ההזדמנויות העומדות בפניהן.	מכון מאירס-ג'וינט ברוקדייל	מגזר שלישי
לא צוינו	מכון בלתי תלוי לחקר החברה הישראלית ולקידום רעיון השוויון והצדק החברתי. מתמקד בחקר המדיניות החברתית וניתוחה, ובוחן באופן ביקורתי את הצעדים הננקטים בתחומי התקציב, המיסוי והשירותים החברתיים.	מרכז אדו"ה	
תוכנית הדרכה וליווי להערכה	תכנית לפיתוח יכולות מדידה	מתן- הדרך שלך לתת	

<p>בעמותות</p>	<p>והערכה ככלי ניהולי לשיפור ביצועים ותוצאות בארגונים חברתיים בישראל. תכנית אינטנסיבית המבוססת על הדרכה ולימוד משותף בין ובתוך ארגונים, יישום והטמעה של הנושא בפרויקטים של הארגון, תוך ליווי פרטני לכל ארגון.</p>		
<p>"הפלסטינאים בישראל"</p>	<p>מרכז ערבי למחקר חברתי יישומי. מתמקד בצרכים החברתיים, החינוכיים והכלכליים של הפלסטינים בישראל, בזהותם הלאומית ובאזרחותם הדמוקרטית. כמו כן עוסק המרכז בנושאים רחבים הקשורים לזהות, לאזרחות ולדמוקרטיה במדינות רב-לאומיות</p>	<p>מדה אל כרמל</p>	
<p>מדד הדמוקרטיה הישראלית, דוח גוטמן אבי-חי לבחינת דמותה היהודית של החברה הישראלית</p>	<p>מרכז מחקר עצמאי ובלתי תלוי המתמקד באיסוף, ניתוח ושימור נתונים אמפיריים על החברה והפוליטיקה בישראל. המחקרים המתבצעים באמצעות ובשיתוף המרכז כוללים, בין היתר, את פרויקט "מדד הדמוקרטיה" ואת "מדד השלום"</p>	<p>מרכז גוטמן למחקר וסקרים- המכון הישראלי לדמוקרטיה</p>	
<p>הערכת תכניות "הזנק" ו"הזנק עתידים"</p>	<p>מוסד למחקר במדעי החברה וההתנהגות, עוסק במחקר ובתכנון תכניות התערבות והדרכה בתחום מדעי ההתנהגות בכלל ובתחום החינוך בפרט. במכון פועלת ספרייה מקצועית.</p>	<p>מכון הנרייטה סאלד</p>	
<p>הערכת תוכנית עמ"ן, הערכת תוכנית "זינוק בעליה".</p>	<p>מכון מחקר חברתי כלכלי. עוסק במחקר, הערכה ומדידה של תכניות. יעוץ ופיתוח אסטרטגי. אופטימיזציה של השקעות חברתיות.</p>	<p>מכון דו-עת</p>	
<p>הקמת מערכת מדידה והערכה ל"רשת הון סיכוי" (IVN)</p>	<p>פסיכולוגית חברתית עוסקת בהערכת פרויקטים בגישת "הערכה ממוקדת שימוש", ייעוץ וליווי לארגונים לשם תמיכה בתהליכי תכנון וקבלת החלטות.</p>	<p>ד"ר גילה מלך</p>	
<p>מחקר הערכה מפעלים חינוכיים-הפועל ת"א</p>	<p>הערכת תכניות ואסטרטגיות חברתיות בגישה מכוונת שימוש. ליווי ארגונים בביצוע הערכה פנימית. הכשרת ארגונים לביצוע הערכה פנימית. ייעוץ לקרנות פילנתרופיות ומשקיעים. ייעוץ והדרכת מעריכים.</p>	<p>שלי שרון</p>	

אור ירוק, ימין אורד, חסדי לב	הערכת פרויקטים, בתחומים שונים כגון חינוך ורווחה, חברה, מגזר שלישי, התנדבות. כמו כן פיתוח ממדי הפרויקט, בניית מנגנוני הערכה פנימית והטמעתם.	מהו"ת	מגזר עסקי
הערכת תכנית "מסע ישראלי מבראשית", הערכת תכנית "סטרייב ישראל"	מכון מחקר העוסק במחקרים חברתיים והערכת תכניות, בבניית הליך וכלים אשר מספקים תמונת מצב מהימנה ועדכנית ברמת הפרט, הקבוצה והתכנית ככלל.	משב-מחקר יישומי	
לא צוין	הערכת תכניות ופרויקטים, מחקרים לבניית מדדי קהילה (מדד קליטה ומדד לחוסן)	דיאלוג	

נספח 2: מיפוי אנשי אקדמיה שערכו מחקרים לאחרונה בתחום ההתנדבות

שם החוקר	מוסד אקדמי	מחקרים לדוגמא
פרופ' ליאת קוליק	בר אילן	Predicting Responses to Volunteering among Adolescents in Israel
ד"ר גלית ינאי-ונטורה	מכללת עמק יזרעאל	ניהול מתנדבים יעיל- נקודת המבט של המנהלים
פרופ' משה שרר	אוניברסיטת ת"א	National Service in Israel: Motivations, Volunteer Characteristics, and Levels of Content
פרופ' נתי רונאל	בר אילן	Youth volunteering for youth: Who are they serving? How are they being served?
ד"ר אהרון יורק	בר אילן (בגמלאות)	Youth volunteering for youth: Who are they serving? How are they being served?
ד"ר אילה כהן	מכללת תל חי	Welfare Clients' Volunteering as a Means of Empowerment
ד"ר נהיא דאוד	אוניברסיטת בן גוריון	What do women gain from volunteering? The experience of lay Arab and Jewish women volunteers
פרופ' עמרי גילת	בר אילן	Attachment, caregiving, and volunteering: Placing volunteerism in an attachment-theoretical framework
פרופ' ליאת איילון	בר אילן	Volunteering as a predictor of all-cause mortality: what aspects of volunteering really matter?
ד"ר תמר ברקאי	אוניברסיטת ת"א	Employee volunteering: soul, body and CSR
פרופ' סמי סמוחה	אוניברסיטת חיפה	Civic Service for Arabs in Israel
פרופ' גדי ויטנר	מכללת רופין	Productivity of voluntary organizations: the case of Counseling Services for the Elderly (CSE) of the National Insurance Institute (NII) in Israel
פרופ' יהודית בר אילן	בר אילן	Map of nonprofit organization websites in Israel
פרופ' יעקב רוזנברג	המכללה למנהל	An economic interpretation of institutional volunteering
ד"ר יאיר עמיחי המבורגר	המרכז הבינתחומי	Potential and promise of online volunteering
ד"ר דרורית לוי	בר אילן	Life satisfaction and positive perceptions of the future among youth at-risk participating in Civic-National Service in Israel
ד"ר נורית שטדלר	האוניברסיטה העברית	Terror, Aid and Organization: The Haredi Disaster Victim Identification Teams (ZAKA) in Israel
פרופ' הלל שמידט	האוניברסיטה העברית	Elite Philanthropy in Israel: Characteristics, Motives and Patterns of Contribution

ד"ר חגית קליבנסקי	בית ברל	חינוך בלתי פורמלי והתנדבות כפעילות פנאי
פרופ' דוד בר גל	האוניברסיטה העברית	המשכיות ותחלופה בקרב מתנדבות במרכז לנפגעות תקיפה מינית
ד"ר לינור הדר	אוניברסיטת חיפה	התנדבות ככלי להעצמת בני נוער בסיכון
ד"ר אבירה רייזר	המרכז האוניברסיטאי אריאל	שביעות רצון בהתנדבות
ד"ר חנה ספרן	עמק יזרעאל	סטודנטים/יות בשירות הקהילה או בשירות האקדמיה: מה רוצים הארגונים?
ד"ר עוזי ששון	בן גוריון-מרכז לחקר המגזר השלישי	מעורבות בקהילה של בני נוער
ד"ר חגי כץ	בן גוריון-מרכז לחקר המגזר השלישי	קשר בין התנדבות ופרמטרים פוליטיים, חברתיים וכלכליים בישראל
טלי שרון	בן גוריון-מרכז לחקר המגזר השלישי	מעורבות חברתית של צעירים - סדרת ניתוחי מקרה של קהילות חדשות
אביטל שלנגר	בן גוריון-מרכז לחקר המגזר השלישי	מעורבות חברתית של צעירים - יזמים חברתיים צעירים
ד"ר אליאס זידאן	בן גוריון- מרכז לחקר המגזר השלישי	דפוסי התנדבות ותרומה בחברה הערבית -ישראלית

נספח 3: מיפוי מאגרי ידע ומידע בתחום ההתנדבות/העשייה החברתית

שם ארגון	מה הארגון מציע בתחום	מה כלול
שיתופים	מאגר המידע והידע	ארגז כלים, מאגר מאמרים, מאגר קורסים, מאגר קרנות, מאגר אותות ופרסים, מאגר מומחים
שתיל	מאגר הידע	מאמרים, חדשות, ניירות עמדה, מחקרים, כלים ופריטים נוספים
ג'וינט התנדבות	בלוג ומאגר מידע בזוית להתנדבות	מאמרים, כלים מקצועיים, תקצירי מאמרים אקדמיים, דיווחים מהשטח, מאגר פרסומים
המועצה הלאומית להתנדבות	פורטל ההתנדבות- מרכז הידע	ספרית מאמרים, סקרי התנדבות, תקצירי מאמרים מתורגמים, מאגר ספרים
מכון הנרייטה סאלד	מאגרי מידע	מאמרים ועבודות מ.א. וד"ר שפורסמו בעברית
מרכז המחקר והמידע (מממ) כנסת ישראל	מאגר מידע	סקירות ספרות ומחקרים שנכתבו בתחום
יד שרה	ספרית המידע- מכון לר	מאמרים, כתב עת "התנדבות בישראל", תקצירי מאמרים
מרכז מעשה	מרכז לפיתוח ידע	כלים, מאמרים, מערכי שיעור
עלם	מאגר מידע	סגור לחברי העמותה- מכיל מאמרים מגוונים בתחומי נוער בסיכון והתנדבות
אג'יק	מאגר מידע למתנדב	סגור לחברי העמותה- מכיל מאמרים מגוונים בתחומי התנדבות